

Hans Rosling – på listan över världens 100 främsta tänkare

Amerikanska magasinet Foreign Policy listar de 100 tänkare vars idéer har format världen under året som gått.

Som enda svensk hamnar Hans Rosling, professor i internationell hälsa, på listan "för att han får våra tankar att svindla med banbrytande statistik".

Hans Rosling, hur känns det att vara utsedd till en av världens 100 främsta tänkare?

– Den 96:e om man ska vara nog. Jag sa till min fru att det här är den bästa utmärkelsen jag har fått. 'Försök inte, du måste ändå gå ut och byta till vinterdäck', sa hon. Men jag tycker verkligen det. Tidskriften och listan är USA-inriktad och jag har också haft mest genomslag i USA. Men jag har fått oförtjänt stor ära av det här, det är min son och sonhustru och ett gäng unga programmerare som har utvecklat den här mjukvaran.

Hur ska ni använda det här?

– Vi ska försöka göra bra undervisningsmaterial. Barn och studenter ska i sin utbildning få lära sig hur världen ser ut. Man kan inte diskutera framtiden baserat på en världsbild som är 25 år gammal.

Är det så idag, tycker du?

– Ja, jag tycker inte det, jag vet. Man har inte förstått att det är en enorm social utveckling som har föregått den ekonomiska utvecklingen. Den ekonomiska nivå och utbildning man har idag i Kina motsvarar den som fanns i Göteborg när den första PV:n rullade av bandet. De här länderna är på väg ifatt och vi kan se slutparentesen på den anglo-europeiska världsdominansen.

– Därför tycker jag att föreställningar som att Sverige ska behålla sitt försprång, det är felaktigt. Sverige måste hitta sin roll och sin särart i en modern värld. Inom en till två generationer kommer vi inte kunna ha något försprång generellt sett. Vi kan vara jättebra på till exempel ishotell och dataspelsutveckling eller vad det nu blir, men vi kommer inte vara generellt bra.

Det sägs att du slår sönder stereotyper, har det varit en drivkraft för dig?

– Nej, en drivkraft för mig är att jag tycker att folk ska ha rena vindrutor eller torkade glasögon så att de ser var de är på väg. Sajten [Gapminder](#) som vi driver som ett digitalt museum på nätet har vi kallat fact-tank. Vi tycker att det finns alldeles för många think-tanks som tänker på uppdrag av någon. I sökresultat har vi just gått om

Världsbankens stora databas World Development Indicators med våra två miljoner besökare om året. Vi tog namnet från Londons underground, förresten, mind the gap står det där och det tyckte vi var en bra idé.

Du är en av de tävlande i tv-programmet På spåret. Ger det dig en bättre chans att få ut ditt budskap?

– Nej, det är Sverigeinriktat och vi har en väldigt global inriktning. Internet fungerar på ett annat sätt. När vi kritiserade medierna för att hajpa om svininfluensan så tog Karin Bojs (DN:s medicinreporter, reds anm) åt sig och blev arg och trodde att vi skrev om henne, men vi skrev ju om CNN. När man jobbar på internet på engelska så är inte Sverige målet. Jag har ju blivit bekant med grundarna av Google och med Bill Gates och när han nämner mina bubblor i sina föreläsningar så tar det. Men det gäller att förvalta det där kändisskapet.

Vad är ditt budskap, i en kort sammanfattning?

– Världen är inte längre uppdelad i två sorters länder. Det finns länder på alla nivåer. Om man talar om i-länder och u-länder har man blandat ihop Karl den tolfte och Tage Erlander. Den här spännvidden måste vi förstå när vi samarbetar med olika länder, vare sig vi är företagare, turister eller politiker. Vi måste ha en faktabaserad världsbild och det har vi inte. Vi har förläst oss på Tintin och kurrekurredu-tön.

Tips från Hans Rosling:

– Om du går in på Youtube och skriver Swine flu alert, då ligger vi högst upp. Vi har gått om världshälsoorganisationen med vårt lilla mediekritiska budskap. Om du går in på Google och skriver Sex, money, health så får du se vad som kommer överst. Precis som ett museum vill vi vara roliga och tankeväckande för att kunna ge förståelse i väldigt breda lager av personer i samhället. Vi vill inte ersätta annan användning av statistik, vi vill bara att statistiken ska komma ut och bli en demokratisk faktor i samhället